

LESSON 19

JIVAKA

The Buddha's doctor

Jivaka was the celebrated doctor during the Buddha's time in India. Immediately after his birth, Jivaka was placed in a wooden box and thrown away by his mother, a courtesan, on a rubbish heap beside the road.

That morning, Prince Abhaya, 2 son of King Bimbisara happened to pass that way as he was going to the palace. When the prince discovered that the baby was alive, he was moved by compassion and ordered it to be brought up as his adopted son.

သင်ခန်းစာ (၁၉)

ဇီဝက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဆေးသမားတော်ကြီး

မြတ်စွာဘုရားသက်ရှိထင်ရှားရှိနေစဉ် အိန္ဒိယပြည်၌ အလွန်နာမည်ကြီး ထင်ရှားသော ဆေးသမားတော် ဇီဝကရှိခဲ့လေသည်။ ဇီဝကကို မွေးမွေးပြီးချင်း သူ့ရဲ့မိခင် နန်းတွင်းသူသည် ဇီဝကကို သစ်သားပုံးလေးထဲထည့်ကာ လမ်းဘေးရှိ အမှိုက်ပုံတွင် စွန့်ပစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုနံနက်ခင်းတွင်ပင် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး၏ ဒုတိယသားတော် အဘယ အိမ်ရှေ့မင်းသားက ထိုလမ်းကနေ ဖြတ်၍ နန်းတော်သွားလေသည်။ အသက်ရှိသေးသော ကလေးငယ်လေးကို တွေ့သော် သနားကြင်နာစိတ်ဖြစ်ပေါ် လာကာ သူ့ရဲ့သားတော်လေးအဖြစ်မွေးစားရန် ဆုံးဖြတ်စီမံလေစေသည်။

When he grew up, Jivaka studied medicine for seven years under a famous teacher. Soon his unusual skill as a physician and a surgeon became known. He was called upon to treat kings and princes, including King Bimbisara himself. But of all the distinguished people Jivaka attended to, his greatest pleasure was to attend to the Buddha which he did three times a day. When the Buddha's foot was wounded by a splinter from a rock thrown by Devadatta, it was Jivaka who healed Him.

ဇီဝကလေးကြီးပြင်းလာသော် နာမည်ကြီး အလွန်တတ်ကျွမ်းသော ဆရာထံတွင် ဆေးပညာရပ်များကို ခုနှစ်နှစ်သင်ယူခဲ့လေသည်။ များမကြာမီ ဇီဝကရဲ့ထူးခြားသော ဆေးပညာအစွမ်းအစများသည် အောင်မြင်ထူးချွန်သော ဆေးဆရာခွဲစိပ်သမားတော်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှာလာလေသည်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး အပါအဝင် များစွာသော ဘုရင်များနှင့်မင်းညီမင်းသား နန်းတွင်းသူများရဲ့ ပင့်လျှောက်ကုသခံယူမှုများ များစွာရှိခဲ့သည်။ သမားတော်ဇီဝက ကုသစောင့်ရှောက်ခဲ့ရသော အရေးပါထင်ရှားသူများအနက် သူ့အတွက်အရေးအကြီးဆုံး အရေးအပါဆုံးသော ကုသမှု ပေးခဲ့သူမှာ မြတ်စွာဘုရားဖြစ်လေသည်။ ဒေဝဒတ် မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကြံရန် တောင်ပေါ်က ကျောက်တုံးကြီးကို တွန်းချတုန်းက မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခြေထောက်တော် အနာရသဖြင့် ကုသပေးခဲ့သူမှာလဲ ဆရာဇီဝကပင် ဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားကို တစ်နေ့လျှင်သုံးကြိမ် သွားရောက်ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခဲ့ရလေသည်။

Realizing the advantages of having a monastery close to his house, Jivaka built one in his mango garden. He invited the Buddha and His disciples to the monastery, offered alms and donated the monastery to the Buddha and the monks. After the blessing ceremony of this monastery, he attained the first stage of Sainthood (Setapanna).

Later, when King Ajatasattu asked him where he could go for religious discussions, Jivaka brought him to see the Buddha. Although the king had killed his father under the evil advice of Devadatta, King Ajatasattu became a distinguished lay follower of the Buddha and took a leading role in the First Buddhist Council.

သံဃာတော်များရဲ့ကျောင်းတော် သူ့ရဲ့အိမ်နှင့်နီးနီးနားနားရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူးကို သိသဖြင့် ဆရာဇီဝက သည် သူ့ရဲ့သရက်ပန်းခြံအတွင်းတွင် ကျောင်းတော်ဆောက်လုပ်ခဲ့လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ သံဃာတော်များကို ထိုကျောင်းတော်အသစ်ကို ပင့်လျှောက်ဆွမ်းကပ်ကာ ကျောင်းတော်အား ရေစက်ချလှူဒါန်းခဲ့လေသည်။ ကျောင်းတော်လှူဒါန်း ပရိတ်တရားနာယူတော်မူပြီးနောက် ဆရာဇီဝက သောတာပန်တည် နိဗ္ဗာန်မျက်မှောက်ပြုလေသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် အဇာတသတ်မင်းကြီးက တရားများကို နာယူဆွေးနွေးလိုသဖြင့် မင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရားထံ ဖူးမျှော်တရားနာယူရန် ခေါ်ဆောင်လာပေးခဲ့လေသည်။ ဆရာမှာ ဒေဝဒတ်ရဲ့ လမ်းမှားကို လိုက်မိပြီး ကိုယ့်ရဲ့ ခမည်းတော်အား သတ်မိပြီးဖြစ်သော်လည်း အဇာတသတ်မင်းကြီး မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်နာယူပြီးနောက် အလွန်အရေးပါသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် တရားတော် သံဃာတော်တို့ကို အထူးစောင့်ရှောက်ခဲ့သော မင်းကြီးတစ်ပါးဖြစ်လာလေသည်။ ပထမဦးဆုံး သင်္ဂါယနာတင်ပွဲကိုလည်း ဦးဆောင်ပြီး ပြုလုပ်ခဲ့သော မင်းကြီးဖြစ်လေသည်။